

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Damian Czudek

damian@czudek.cz,

damian.czudek@law.muni.cz

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Obsah přednášky

Zápatí prezentace

- Změny ve správě daní
- Pojem správy daní, právní úprava, vztah DŘ k dalším předpisům,
- Předmět a základní zásady správy daní
- Subjekty správy daní
- Čas, Doručování, Dokumentace
- Řízení a další postupy
- Daňové řízení (nalézací řízení, placení daní, řízení o opravných prostředcích)

Zásadní změna v českém daňovém procesu

- Nový zákon upravující správu daní
- Zákon č. 280/2009 Sb., Daňový řád
- Účinnost - 1. ledna 2011
- Nahradil dříve platný zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Základní cíle a přínosy Daňového řádu

- vytvoření systematicky uspořádaného a přehledného textu, který umožní snadnou a přehlednou orientaci - krátké paragrafy v souladu s legislativními pravidly vlády
- vymezení a upřesnění použitých pojmů a jejich vazeb v jednotlivých institutech,
- rozšíření základních interpretačních zásad uplatňujících se při správě daní v souladu s ústavním pořádkem, judikaturou a s reflexí obecných zásad činnosti správních orgánů obsažených ve správním řádu, při současném zachování zásad typických pro berní právo,
- zkvalitnění výkonu daňové administrativy a podpora klientského přístupu při jednání s daňovými subjekty,

Základní cíle a přínosy Daňového řádu

- širší míra zapojení výpočetní techniky v návaznosti na projekt jednotné elektronické komunikace (e-government),
- nová úprava doručování korespondující s obdobnými instrumenty v jiných procesních řádech tak, aby postavení adresáta bylo totožné a zamezilo se možným obstrukcím a vyhýbání se doručení,
- změnu v systému opravných a dozorčích prostředků, kde se rozšířil specificky daňový postup umožňující podání dodatečných daňových tvrzení na nižší daň na úkor obnovy řízení,
- jednoznačné nastavení lhůty pro stanovení daně, která ohraničuje prostor, do kdy lze zvyšovat i snižovat daňovou povinnost,

Základní cíle a přínosy Daňového řádu

- zavedení jednoznačných pravidel pro možnost opakování daňové kontroly;
- zavedení transparentních pravidel pro vedení spisu a nahlížení do něj, které přispěje ke zkvalitnění kontaktů mezi správci daně a veřejností a usnadní orientaci daňového subjektu ve spisovém materiálu.

Úprava správy daní

- Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb.)
- Subsidiární povaha DŘ
- Speciální úprava - „daňové“ zákony
  - Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
  - Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH
  - Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
  - Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
  - Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
  - Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí
  - Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

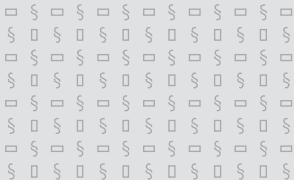

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Zápatí prezentace

Subsidiární použití předpisů o obecném správním řízení

- § 262 DŘ - „při správě daní se správní řád nepoužije“
- § 177 SŘ - „Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.“

■ **Zásadně nelze !**

Pojetí správy daně

■ Organizační

- Soustava orgánů, které vykonávají správu daní (tzv. „správci daně“)
- Orgány veřejné moci, kterým zákon svěřil do kompetence správu daně

■ Funkční

- Rozdělení do etap procesu výkonu správy daně
- Registrace + vyměření + inkasní správa

Definice správy daní

- Jeden z dílů veřejné správy
- Obecně se tím rozumí správa veřejných záležitostí realizovaná jako projev výkonné moci ve státě
- Správa daní je účelový správní proces (*postup*) k zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady
- Pojem širší než daňové řízení
- Veškerá činnost (funkční pojetí) správce daně při péči o příslušnou daň, jež se děje v rámci právem regulovaných i neregulovaných procesních postupů
- Zvláštní díl veřejné správy - od ostatních částí VS ji odlišuje její předmět = daň

Vztah řízení a správy

- Správa daní
- Postupy
- Řízení
- Daňové řízení

- Daňový proces

Definice správy daní

- Správa daní je účelový správní proces (*postup*) k zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady
- §1 odst. 2 DŘ

- Cíl: zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady !!!

Definice daňového procesu

- Širší pojem než správa daní
- Překračuje rámec DŘ
- Zahrnuje postupy účastníků všech daňových vztahů (např. postupy v rámci vztahu poplatník X plátce v rámci jedné daně a nikoli jen vztahu poplatníka a správce daně)

Definice postupu

- Zákon přímo neobsahuje
- Můžeme dovodit - postup je obecné označení pro veškeré úkony a soubory úkonů (tvořící postupy a řízení) které jsou činěny v rámci správy daní, a to primárně správcem daně (za součinnosti osob zúčastněných na řízení, které k tomu zavazuje zákon nebo správce)

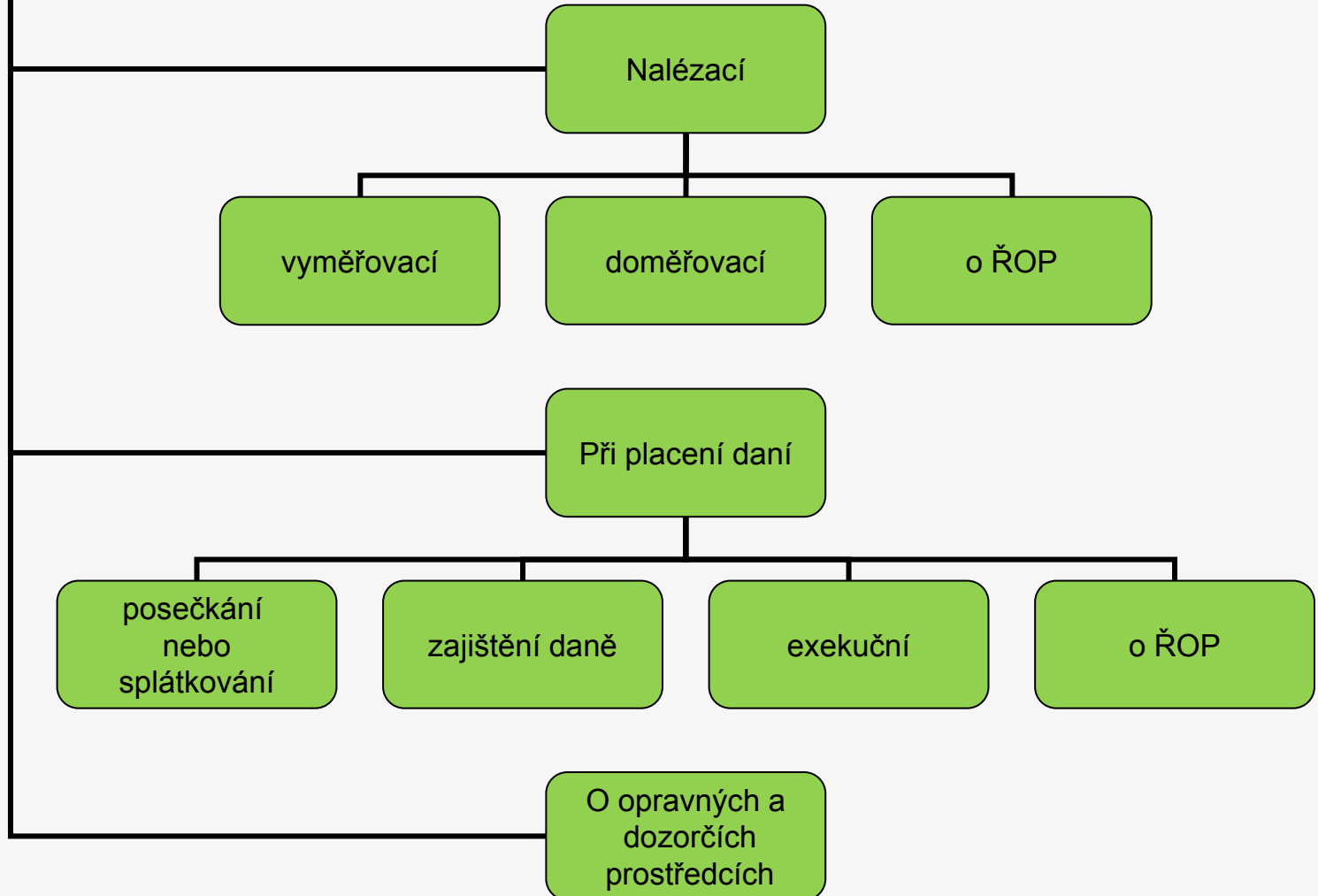

Daňové řízení podle DŘ

- Nově koncipován jako do jisté míry kontinuální proces
- Zahájen vznikem daňové povinnosti
- Skončení řízení: splnění nebo zánik daňové povinnosti
- (úhrada, uplynutí lhůty pro stanovení daně)

- Účel: správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady
- Posouzení daně: k zdaňovacímu období, k jednotlivým skutečnostem
- Dílčí daňová řízení →

Dílčí daňová řízení

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Konstrukce Daňového řádu

Zápatí prezentace

Konstrukce DŘ

- 266 paragrafů (38 861 slov)
- šest částí
  1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ §§ 1-9
  2. OBECNÁ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ §§ 10-124
  3. ZVLÁŠTNÍ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ §§ 125-245
  4. NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PŘI SPRÁVĚ DANÍ §§ 246-254
  5. USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ §§ 255-265
  6. ÚČINNOST § 266
- Obsahuje jak procesní normy, tak i normy hmotněprávní

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Předmět správy daní

Zápatí prezentace

Předmět správy daní - §2 DŘ

■ „Daň“

- - příjem veřejného rozpočtu
- - snížení příjmu veřejného rozpočtu, *vrátka*

■ ***Daň je peněžité plnění:***

a) *Daň, clo, poplatek*

b) *Použití DŘ (pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle DŘ)*

c) *V rámci dělené správy*

d) *Daňový odpočet, daňová ztráta, příslušenství daně*

Příslušenstvím daně se rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení. První tři vyjmenované sledují osud daně.

Daň

- **Sensu stricto**
- **Sensu largo** - Ve smyslu legislativní zkratky daň (brněnská škola - berně)
- **Daň superlargo** - soc. pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, zdravotní pojištění?? - OECD (Složená daňová kvóta)

Doktrinální definice - *daň jako povinnou, zákonem předem stanovenou částku, kterou se více méně pravidelně odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu ve prospěch veřejného peněžního fondu.*

- NULLUM TRIBUTUM SINE LEGE
- Čl. 11 odst. 5 Listiny,

Veřejný rozpočet

- Státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu
- Rozpočet ÚSC
- Rozpočet SF nebo NF
- Rozpočet Evropské unie
- Rozpočet, o kterém to stanoví zákon

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Základní zásady správy daní

Zápatí prezentace

Základní zásady správy daní (1)

1. Zásada legality (§5/1)

Správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy

2. Zásada legitimacy (§5/2)

Správce daně uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena

3. Zásada proporcionality (přiměřenosti) - (§5/3)

Správce daně používá při vyžadování plnění povinností daňových subjektů jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují při dosažení cíle správy daní

Základní zásady správy daní (2)

4. Zásada rovnosti (§6/1)

Osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti

5. Zásada spolupráce (§6/2)

Osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují

6. Zásada poučení (§6/3)

Správce daně v souvislosti se svým úkonem poskytne osobám zúčastněným na správě daní přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech

7. Zásada vstřícnosti a zdvořilosti (§6/4)

Správce daně podle možností vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilosti.

Základní zásady správy daní (3)

8. Zásada včasnosti (7/1)

Správce daně postupuje bez zbytečných průtahů

9. Zásada hospodárnosti (7/2)

Správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady

10. Zásada volného hodnocení důkazů (8/1)

Správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo

11. Zásada legitimního očekávání (8/2)

Správce daně dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly

Základní zásady správy daní (4)

12. Zásada materiální pravdy (§8/3)

Správce daně vychází ze skutečného obsahu právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní

13. Zásada neveřejnosti (§9/1)

Správa daní je neveřejná

14. Zásada mlčenlivosti (§9/1)

Osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost za podmínek stanovených zákonem o tom, co se v souvislosti se správou daně dozvěděly

15. Zásada inkviziční (§9/2)

Správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činí nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny

Základní zásady správy daní (5)

16. Zásada ochrany dat (9/3)

Správce daně může shromažďovat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní

JINÉ:

- Princip autonomie autoaplikace
- Princip daňové povinnosti
- Princip daňového tvrzení
- Princip časového souladu
- Princip jednacího jazyka

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Subjekty správy daní

Zápatí prezentace

Subjekty správy daní (1)

- Správce daně - orgán veřejné moci, kterému byla svěřena působnost ve správě daní
- Správcem daně může být:
  - Ministerstvo financí ČR
  - Orgány finanční správy ČR
  - Orgány celní správy ČR (SD, EKOD, DPH při dovozu a vývozu) viz. www.celnisprava.cz
  - Jiné správní úřady
  - Obce a obecní úřady
  - Soudy

Subjekty správy daní (2)

- Úřední osoba - vykonavatel působnosti správce daně (zaměstnanec, osoba oprávněná k výkonu SD na základě zákona)
- Správce daně vykonává svou pravomoc prostřednictvím úředních osob
- ÚO se prokazuje služebním průkazem

Osoby zúčastněné na správě daní (1)

- Daňový subjekt:
  - Poplatník
  - Plátce
  - Osoba ustanovená (suplující daňový subjekt)
    - Správce dědictví
    - Insolvenční správce
    - Má stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt
- Plátcova pokladna
  - Organizační jednotka plátce
  - Místní příslušnost podle sídla pokladny
  - Vykonává práva a povinnosti plátce

Osoby zúčastněné na správě daní (2)

- Třetí osoby
  - osoba jiná než daňový subjekt s právy a povinnostmi ve správě daní; dotčená osoba
- Zástupce osoby zúčastněné
  - Zákonný zástupce
  - Ustanovený zástupce
  - Zmocněnec
  - Společný zmocněnec
  - Společný zástupce

Osoby zúčastněné na správě daní (3)

- Ustanovený zástupce
  - Ustanoven správcem daně FO, která nemá plnou procesní způsobilost, PO, která nemá osobu způsobilou jednat jejím jménem
- Zmocněnec
  - Zvolen osobou zúčastněnou na správě daní na základě plné moci
- Odborný konzultant
  - Může si ho přizvat daňový subjekt nebo jeho zástupce

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správce daně - pravomoc a příslušnost

Zápatí prezentace

Správce daně (1)

■ Pravomoc (§11)

- Vede daňová řízení a jiná řízení podle daňového zákona
  - Provádí vyhledávací činnost (registrace na žádost nebo z úřední moci)
  - Kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní
  - Vyzývá ke splnění povinností
  - Zabezpečuje placení daní
- *Pro tyto účely zřizuje a vede registry a evidenci daňových subjektů a jejich daňových povinností*

Správce daně (2)

- **Věcná příslušnost**
  - **Nám stanoví, který konkrétní druh správce daně je oprávněn vykonávat správu daní ve věci konkrétní daně**
  - Správcem daně je ten orgán veřejné moci, který je za správce konkrétní daně určen
  - FS ČR - většina daní
  - Orgány celní správy ČR - DHP, spotřební daně, energetické daně
  - Soudy - soudní poplatky
  - Správní poplatky - orgány státní správy
  - Místní poplatky - obce

Správce daně (3)

■ Místní příslušnost (§13)

- Určuje, který věcně příslušný správce daně bude vykonávat správu konkrétní daně u konkrétního subjektu
- Obecně upravena v DŘ, zvláštní úprava v daňových zákonech
- U PO podle sídla (zapsané v rejstříku nebo skutečné sídlo, pokud se do rejstříku nezapisuje)
- u FO podle místa pobytu (trvalý pobyt, převážně zdržuje)
- Nemovitost - správce daně, v jehož obvodu územní působnosti se nemovitost nachází

Místní příslušnost (1)

■ Aktivní kolize (§14)

- *Je-li v téže věci místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, u kterého bylo řízení zahájeno nejdříve, pokud se místně příslušní správci daně nedohodnou jinak*

■ Exteritorialita (§15)

- *Možnost provést potřebný úkon i mimo svůj obvod územní působnosti, pokud se týká daňového subjektu, ke správě jehož daní je správce daně místně příslušný*

■ Dožádání (§17)

- *Možnost požádat jiného věcně příslušného správce daně o provedení úkonů nebo dílčích řízení či jiných postupů, které by sám mohl provést jen s obtížemi nebo s vynaložením neúčelných nákladů, anebo vůbec*

Místní příslušnost (2)

■ Delegation (§18)

- *Přenesení místní příslušnosti na jiného věcně příslušného správce daně*
- *Rozhoduje nejblíže společně nadřízený správce daně*
- *Na žádost daňového subjektu, z podnětu správce daně*
- *Kdy? Pokud to je účelné, potřebné mimořádně odborné znalosti*
- *Možnost odvolání, ale zde správní poplatek 600, . Kč, odkladný účinek*

Místní příslušnost (3)

■ Atrakce (§19)

- *Převzetí věci nadřízeným správcem daně z důvodů:*
  - *Potřeby mimořádných odborných znalostí*
  - *Ochrany před nečinností*
  - *Zásadního dopadu i do řízení s jinými daňovými subjekty*

- *Odvolání od A a C má odkladný účinek*

Změna místní příslušnosti

- Nutno bezodkladně postoupit daňový spis a výpis z osobního daňového účtu
- Změna místní příslušnosti nenastane do doby, než bude postoupen nově příslušnému správci daně spis

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Čas při správě daní

Zápatí prezentace

Lhůty k provedení úkonů

- Lhůty ex lege
- Lhůty ex offio - určené správcem
- Obecná lhůta - 8 dnů (kratší jen výjimečně, kratší než jeden den - jen se souhlasem osoby zúčastněné na správě daní
- Pokud uložena povinnost správcem daně - nutno připojit poučení o důsledcích nedodržení lhůty

Počítání času - běh lhůty

- Lhůta podle týdnů, měsíců let - počátek den, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty a končí dnem, který se shoduje svým pojmenováním nebo označením se dnem, kdy započal běh.
- Lhůta podle dní - počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.
- Lhůta kratší než den - běží od okamžiku, kdy došlo k rozhodné skutečnosti
- Konec na SO, NE, SVÁTEK - následující prac. den (neplatí u lhůty kratší než jeden den)

Zachování lhůty

- Úkon učiněn u věcně a místně příslušného správce daně
- Zásilka podána u provozovatele poštovních služeb věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva - email s el. podpisem věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva do datové schránky V. a M. přísl. SD
- Je také zachována, pokud úkon učiněn u nadřízeného SD nebo jiného věcně příslušného

Prodloužení lhůty - prolongace

- Povoluje SD ze závažného důvodu
- Na žádost osoby zúčastněné na SD
- Primárně pouze lhůty stanovené správcem
- Pokud tak dovoluje zákon i zákonné
- Žádost musí být podána ještě před uplynutím lhůty
- Zásadně SD vyhoví první žádosti o prodl., pokud jde o lhůtu správcovskou, a prodlouží alespoň o dobu, která zbývá ještě ze lhůty v den, kdy byla žádost podána
- **Presumpce** - nevydá-li do doby, o níž má být lhůta prodloužena nebo do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel - platí, že žádosti bylo vyhověno

Navrácení lhůty v předešlý stav

- Žádost osoby zúčastněné na SD
- Závažný důvod
- Lhůty zákonné i správcovské
- Před podáním žádosti lhůta již uplynula
- Žádost podat do 15 dnů od doby, kdy pominul důvod pro zmeškání lhůty
- Nelze povolit, pokud od posledního dne zmeškané lhůty uplynul více než 1 rok a pokud jde o lhůtu pro stanovení daně, placení daně, podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení

Ochrana před nečinností

- Osoba zúčastněna na správě daní - podnik nadřízenému SD, když
  - A) marně uplynula lhůta stanovena zákonem, kdy měl SD provést úkon
  - B) neprovedl úkon ve lhůtě, která byla obvyklá
  - C) nevydal rozhodnutí bezodkladně poté, co došlo k nashromáždění podkladů potřebných k vydání rozhodnutí

- Nebo nečinnost delší než 3 měsíce

Ochrana před nečinností

- Nadřízený SD podnět prověří
- Prikáže do 30ti dnů po jeho obdržení, aby byla zjednána náprava
- Pokud není zjednána do 30ti dnů - zjedná sám
- Pokud podnět nedůvodný - odloží a osobu vyrozumí

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Doručování

Zásadní změna v českém právu týkající se doručování

- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- (zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony w souvislosti se zavedením zákona o elektronických úkonech
- Účinnost - 1. červenec 2009 (spuštění datových schránek odsunuto na 1. listopad 2009)

Přizpůsobení Daňového řádu novému způsobu doručování

- Část druhá DŘ - obecná část o správě daní, Hlava III - Doručování
- § 39/1 DŘ - Způsoby doručování
- *A), „Správce daně doručuje písemnost při ústním jednání nebo při jiném úkonu, nebo*
- *B) elektronicky.” (el.podp., dat.)*
- *Teprve v případě pokud není možné - objektivní důvody, se bude doručovat na základě odst. 2 - provozovatel poštovních služeb, úřední osoba pověřená doručováním, jiný orgán o němž to stanoví zákon*

Zvláštní ustanovení upravující elektronické doručování

- § 42 - Osobě, která má zpřístupněnou datovou schránku, se doručuje elektronicky podle jiného právního předpisu

Ve srovnání se ZSDP došlo v DŘ - zohlednění zásady hospodárnosti a procesní ekonomie - zrychlení a zefektivnění práce správce daně, omezení možnosti vyhýbání se doručení

Zvláštní způsoby doručení

- Doručování veřejnou vyhláškou
- Doručování hromadného předpisného seznamu

Další ustanovení o doručování

- Doručování prostřednictvím zásilky - FO, PO
- Uložení písemností
- Účinky doručené
- Neúčinnost doručení

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Dokumentace

Zápatí prezentace

Protokol

- O ústních podáních a jednáních
- Může také obrazový a zvukový záznam - příloha
- Veřejná listina - důkazní moc
- Součástí protokolu jsou rozhodnutí vyhlášená při jednání
- Doručuje se předáním stejnopisu
- Obsah protokolu
- Pokud není diktován - nutno hlasitě přečíst
- Po vyznačení návrhů, výhrad... opět přečíst, podepsat
- Odepření podpisu a důvody - zaznamenat, nemá vliv na použitelnost protokolu jako důkazního prostředku

Úřední záznam

- O důležitých úkonech, které nejsou součástí protokolu
- Zachycuje se skutečnosti, které mají vztah ke správě daní - vyjádření, událost (telefonát, že nepřijdou)

Spis

- Vede příslušný správce daně
- Obsahuje zejména
  - písemnosti obsahující podání
  - Písemní vyhotovení rozhodnutí
  - Protokoly
  - Úřední záznamy
  - Písemnost = listina i datová zpráva
  - Součást spisu - obrazové a zvukové záznamy
  - Členění -
    - části podle jednotlivých daňových řízení
    - Části týkající se vymáhání
    - Části týkající se dalších povinností při správě daní
    - Část vyhledávací - neveřejná
    - Část týkající se řízení o pořádkových pokutách
  - **MUSÍ OBSAHOVAT SOUPIS PÍSEMNOSTÍ**

Nahlížení do spisu

- Právo nahlédnout u SD do spisu, do části které se týkají jeho práv a povinností,
- Ne do vyhledávací
- Právo nahlédnout do osobních daňových účtů
- Právo nahlédnout do soupisu písemností
- Úřední hodiny pro veřejnost, lze dohodnout i mimo
- O nahlížení - protokol nebo úřední záznam
- Na žádost - opisy, kopie, výpisy, potvrzení

- **Daňová informační schránka**

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Řízení a postupy

- Obecná ustanovení o řízeních a dalších postupech

Podání

- § 70 DŘ
- Úkon osoby zúčastněné na správě daní (§20 a násl.) vůči správci daně
- Priorita obsahu, bez ohledu na označení
- Náležitosti: kdo, k čemu, co
- Formy: písemně, ústně, datovou zprávou neautorizovaná - 5 dnů potvrdit !
- Podání písemná a ústní podepsány
- Formulářová podání

Podání

- U příslušného správce
- Na požádání potvrdí
- Pokud nepříslušný - § 75, postoupí, uvědomí podatele - i neformálně, hlavně rychle, aby byl splněn účel
- VADY - pro které není podání způsobilé k projednání - vyzve k odstranění, dle pokynů, určí lhůtu,
- Výzva - poučení o následcích spojených s neodstraněním označených vad
- Jsou-li odstraněny ve lhůtě - jako by podání učiněno řádně a včas

Jednací jazyk

- Při správě daní - jednání a písemnosti pouze v českém jazyce - Rozdíl oproti ZSDP !
- Písemnosti jiném jazyce - předložit originál plus překlad (nebo nevyžaduje nebo ověřený)
- Kdo neovládá jazyk - tlumočnick na své náklady
- Národností menšiny - možnost činit podání a jednat v jazyce národnostní menšiny, případně si správce na vlastní náklady obstará tlumočnicka ze seznamu tlumočnicků
- Osoby neslyšící, hluchoslepé - prostředník na náklady správce

Vyloučení úřední osoby

- Vyloučení z řízení nebo jiného postupu pro podjatost pokud:
  - - předmětem řízení nebo postupu je právo nebo povinnost její nebo osoby blízké
  - V téže věci na řízení nebo na jiném postupu podílela na jiném stupni
  - Její poměr k osobě zúčastněné na správě daní nebo k předmětu daně vzbuzuje pochybnosti o nepodjatosti

- Oprávnění osoby zúčastněné na správě daní namítat podjatost úřední osoby, jakmile se to dozví
- Úřední osoba smí činit pouze neodkladné úkony
- O vyloučení rozhoduje úřední osoba stojící v čele správce daně
- Rozhodnutí o vyloučení se doručuje úřední osobě a daňovému subjektu

Postupy

- „Pátračka“ - vyhledávací činnost (vyhledává důkazní prostředky, daňové subjekty a kontroluje je, i bez součinnosti s daňovým subjektem)
- Správa registrace
- Vysvětlení (v rámci vyhl. činn., každý, nelze jako důkazní prostředek použít)
- Místní šetření (zejména u DS)
- Daňová kontrola
- Postup k odstranění pochybnosti (vytýkací řízení)

Vysvětlení

- správce daně opatřuje vysvětlení v rámci vyhledávací činnosti
- Pokud nelze prověřit jiným úředním postupem
- Každý povinen podat vysvětlení
- Odepření §96 odst. 2 a 4 DŘ
- Vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek
- Závěrem je protokol nebo úřední záznam

Místní šetření

- Cílem je vyhledat důkazní prostředky, provádět ohledání daňových subjektů,
  - - na místě,
  - - u dalších zúčastněných osob,
  - - tam, kde je to vzhledem k účelu nejvhodnější,
  - (může i u správce daně)
- Může přizvat osobu, která by mohla být potřebná - mající určité znalosti a dovednosti
- O průběhu je sepsán protokol (pokud došlo k jednání - §60) nebo úřední záznam

Zajištění věci

- § 83 DŘ
- Důvodná obava, že by později nebylo možné důkazní prostředek provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi
- Způsoby : - věci převzít a přemístit
  - Vyznačit zajištění a ponechat bez zamezení přístupu
  - Vyznačit zajištění, převzít a zajistit prostory úřední uzávěrou

Pominou-li důvody - rozhodnutí o zajištění správce bezodkladně zruší a věci vrátí vlastníkov

O zajištění se sepíše protokol, nelze-li úřední záznam

Daňová kontrola

- § 85 a násl. DŘ
- Jeden ze zásadních postupů správce daně v daňovém řízení
- Svou úlohu bude plnit zejména v řízení doměřovacím (součást řízení nalézacího)
- Nelze vyloučit ani úlohu v řízení vyměřovacím (např. pokud daňový subjekt nepodá daňové tvrzení, ačkoli měl povinnost nebo byl správcem vyzván)
- Předmětem kontroly jsou daňové povinnosti a tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně vztahující se k jednomu daňovému řízení

- Daňová kontrola je možnost správce daně nejpodrobněji prověřit předmět daňové kontroly
- Provádí se u daňového subjektu nebo na místě, které je k tomu účelu nejvhodnější
- Prověřuje ve vymezeném rozsahu

Postup k odstranění pochybnosti

- Pokud má správce pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení, dodatečného DT nebo dalších písemností, vyzve daňový subjekt k odstranění pochybností
- Musí je popsat, aby se k nim mohl vyjádřit
- Lhůta ne kratší 15 dnů
- Poučení o následcích spojených s neodstraněním
- O průběhu postupu se sepíše protokol nebo úřední záznam

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Průběh řízení

Průběh řízení

Zahájení řízení

Dokazování

Rozhodnutí/zastavení řízení

Opravné a dozorčí prostředky

Výkon

Nástroje k zajištění řízení

- Doručování
- Uložení záznamní povinnosti
- Pomůcky a sjednání daně
- Předběžná otázka
- Předvolání
- Předvedení

Zahájení řízení

- Dnem kdy příslušnému správci daně došlo první podání ve věci
- Kdy je osobě zúčastněné na správě daní dojde o zahájení řízení

Dokazování

- Provádí příslušný správce daně
- Aby skutečnosti byly zjištěny co nejúplněji, není vázán návrhy daňových subjektů
- Daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v řádném daňovém tvrzení, dodatečném daňovém tvrzení a dalších podáních
- Správce daně prokazuje:
  - - oznámení vlastních písemností
  - - Skutečnosti rozhodné pro užití právní domněnky nebo fikce
  - - skutečnosti vyvracející věrohodnost, průkaznost
  - ...

Rozhodnutí

- Zásady (§101)
- Náležitosti (§102)
- Účinnost-právní moc-vykonatelnost
- (doručení)
- Nicotnost

Rozhodnutí

Obecné náležitosti

označení správce daně

číslo jednací
číslo platebního výměru
datum vydání rozhodnutí

přesné označení příjemce
rozhodnutí

výrok

lhůta plnění

poučení o opravném
prostředku

podpis a razítko

Zvláštní náležitosti

např. odůvodnění

Formy

klasický individuální správní
akt

platební výměr

dodatečný platební výměr

hromadný předpisný
seznam

Zastavení řízení

- Správce řízení zastaví:
  - - zpětvzetí podání
  - - nepřípustné podání
  - - ten, o kom se má rozhodovat, zanikl bez nástupce
  - - podání ve věci, ve které již bylo pravomocně rozhodnuto
  - - nelze v řízení pokračovat z důvodů, které stanoví zákon
  - - podání bezpředmětné

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

OPRAVNÉ a DOZORČÍ PROSTŘEDKY

- Část druhá – Obecná část o správě daní
- Hlava VII

K čemu slouží ?

- Slouží k přezkoumávání rozhodnutí vydaných při správě daní

Jak je dělíme? (108 DŘ)

- **Řádné:**
  - Odvolání,
  - Rozklad
- **Mimořádné:**
  - Návrh na povolení obnovy řízení
- **Dozorčí:**
  - Nařízení obnovy řízení
  - Nařízení přezkoumání rozhodnutí

Rozdíly ...

Řádné OP - směřují proti nepravomocným rozhodnutím

Mimořádné OP - jsou takové, které umožňují na základě podání daňového subjektu dosáhnout změny již pravomocného rozhodnutí

Dozorčí OP - pouze z úřední moci

- umožňují správci daně dosáhnout změny již pravomocného rozhodnutí
- daňový subjekt může upozornit pouze formou podnětu (nejedná se o podání ve smyslu návrhu na zahájení)
- důsledek: není zde právní nárok na projednání věci (DS je „dodavatel“ materiálu

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Odvolání (rozklad) - 109 a násl. DŘ

- možnost daňového subjektu formou podání (na návrh) dosáhnout změny vydaného rozhodnutí
- nepravomocné rozhodnutí

Odvolání X Rozklad

- Rozklad - proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní orgán nebo osoba stojící v jeho čele
- O rozkladu rozhoduje úřední osoba stojící v čele USC na návrh jí ustanovené komise
- Použijí se obdobně ustanovení o odvolání

Kdo, do kdy, za jakých podmínek

- Příjemce rozhodnutí se může...
- Nepřípustnost - výzvám, odůvodnění
- Podává se u správce daně, jehož rozhodnutí je napadáno - ale postoupí
- Lhůta : 30 dnů (doručení)
- Obecně nemá odkladný účinek

Další možnosti podání odvolání

- Pokud chybí, neúplné, nesprávné poučení - lze podat odvolání do 30 dnů ode dne doručení opravného rozhodnutí, nejpozději do 3 měsíců po doručení rozh., proti kterému odv. Směřuje
- Jeli v poučení připuštěno odvolání, ačkoli přípustné není, po podání odvolání bude řízení zastaveno
- Jeli v poučení přiznán odkladný účinek, i když zákon nepřiznává, bude mít včas podané odv. odkladný účinek
- Možnost vzdát se práva na odvolání - dnem vzdání se práva na odvolání -nabývá právní moc
- Možnost měnit, doplňovat, vzít zpět - až do vydání rozhodnutí o odvolání (v souladu se zásadou dispoziční)

Náležitosti odvolání

- Označení správce daně, který rozhodnutí vydal
- Označení odvolatele
- Číslo jednací, příp. číslo platebního výměru nebo jiná identifikaci rozh. proti kterému odv. směřuje
- Důvody v čem spatřována nesprávnost nebo nezákonnost
- Označení důkazů k tvrzením
- Návrh na změnu nebo zrušení rozhodnutí (Petit)

Postup správce daně prvního stupně

- Priorita autoremedury
- Rozhodne sám, pokud plně vyhoví (a rozhodnutí není v rozporu s vyjádřením příjemců podle 111/4 = je-li jich více)
- Rozhodne sám, vyhoví částečně, ve zbytku zamítne - a není v rozporu...
- Zamítne a zastaví řízení, pokud je odv. nepřípustné nebo po lhůtě
- Nemůže-li SD posoudit všechny údaje v odvolání uvedené, doplní řízení o nezbytné úkony
- Pokud nerozhodne sám, postoupí i s příslušnou částí spisu a svým stanoviskem odvolacímu orgánu

Postup odvolacího orgánu

- Odvolacím orgánem je správce daně nejblíže nadřízený správci daně, který napadené rozhodnutí vydal
- Přezkoumá v rozsahu uvedeném v odvolání
- Není však návrhy vázán, může i v neprospěch odvolatele
- Prověří i to, co vyjde najevo a není uplatněné odvolatelem
- Pokud směřuje odvolání proti rozh. o stanovení daně podle pomůcek - zkoumá pouze zákonnost tohoto způsobu a přiměřenost použitých pomůcek

Co udělá odvolací orgán:

- Napadené rozhodnutí změni
- Napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení, nebo
- Odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí.

- V odůvodnění se musí vypořádat se všemi důvody, v nichž odvolatel spatřoval nesprávnost nebo nezákonnost
- Může vrátit zpět k správci daně v prvním stupni s pokyny, který je vázán právním názorem (pokud jsou splněny podmínky podle 113/1).
- **PROTI rozhodnuto odv.org. se NELZE ODVOLAT**

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Obnova řízení - 117 a násl. DŘ

- možnost daňového subjektu formou podání (na návrh) dosáhnout změny vydaného rozhodnutí
- pravomocného rozhodnutí
- zásada dispoziční

Jako dozorčí prostředek – z úřední moci (zásada oficiality)

Kdy je možno obnovit řízení

- Vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění adresáta rozhodnutí nebo správce daně uplatněny dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí
- Rozhodnutí na základě padělaného nebo pozměněného dokladu
- Rozhodnutí dosaženo trestným činem
- Rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky
- **Nalézací řízení nelze obnovit z důvodů, za kterých lze podat dodatečné přiznání nebo dodatečné vyúčtování**

Kdo, kdy, kde, jak

- Návrh se podává u správce daně, který rozhodl v prvním stupni
- Do 6ti měsíců od doby, kdy se dozvěděl - **subjektivní lhůta**
- **Objektivní lhůta:**
- v nalézacím řízení dokud neuplynula lhůta pro stanovení daně
- inkasní řízení dokud neuplynula lhůta pro placení daně
- ostatní případy do 3 let od právní moci

- Obnovu řízení povolí nebo nařídí SD, který ve věci rozhodl v posledním stupni, pokud neshledá důvody, návrh zamítne
- Obnovené řízení provádí správce daně, který rozhodoval v prvním stupni
- Řízení zahájeno vydáním rozhodnutí o povolení / nařízení obnovy
- Má odkladný účinek

- **Novým rozhodnutím v obnoveném řízení se původní rozhodnutí ruší**

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Přezkumné řízení - 121 a násl. DŘ

- možnost správce daně dosáhnout změny již pravomocného rozhodnutí správce daně – ex offio
- daňového subjektu může správce upozornit formou podnětu – nejedná se o podání ve smyslu výše uvedených opravných prostředků ani není na projednání nárok

Podmínka zahájení přezkumného řízení

- Po předběžném posouzení věci dojde správce daně k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem
- Podnět může podat kterýkoli správce daně, jakmile zjistí, že jsou zde zákonné podmínky
- Přezkoumání nařizuje správce daně nejblíže nadřízený tomu, který rozhodoval v posledním stupni
- Obecná lhůta - lze nařídit do 3 let od právní moci

Postup při přezkoumání

- Provede správce daně, který ve věci rozhodl v posledním stupni
- Řízení zahájeno vydáním rozhodnutí o nařízení přezkoumání rozhodnutí
- Obecně odkladný účinek
- Správce daně je při řízení vázán důvody a právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí o nařízení přezkoumání

Prejudiciální přezkum

- domáhá-li se navrhovatel změny rozhodnutí ve správním soudnictví, může jej správce daně uspokojit změnou nebo zrušením rozhodnutí v přezkumném řízení
- Proveďte ho správce daně, který rozhodl ve věci v posledním stupni
- K novým skutečnostem a návrhům na prov. Důkazů, které nejsou uvedeny v žalobě se nepřihlíží.
- Nelze měnit v neprospěch navrhovatele
- Bez opravných prostředků
- Postjudiciální přezkum nepřipustný (§121/2)

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

REGISTRAČNÍ a VYHLEDÁVACÍ ŘÍZENÍ

- **část třetí** – Zvláštní část o správě daní
- **Hlava I** – Registrační řízení

Pojem registračního řízení

- Širší pojetí - výseč správy daní spojená s registrací a vyhledáváním daňových subjektů
- Užší pojetí - daňové řízení v procesu registrace, vyhledávání, změny a zrušení registrace daňovým subjektem

Cíl registračního řízení

- Patří mezi specifická řízení, která se uplatňují při správě daní, ale nejsou součástí daňového řízení ve smyslu § 134 DŘ
- slouží k tomu, že dojde k přesnému vymezení daňových subjektů pro jednotlivé správce daně a tedy zjištění okruhu povinných subjektů
- SD zjišťuje údaje proto, aby mohl se subjektem dále pracovat

Subjekty

- Oprávněný - SD
- Povinný - daňový subjekt (plátce, poplatník)
- *Plátce - osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům, daňový důsledek však nepochybně dopadá na poplatníka, nikoliv na plátce daně.*
- *Poplatník - osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani, tato osoba sama za sebe vstupuje do daňového řízení, jedná před správcem daně svým jménem a v případě neplnění daňových povinností ručí svým majetkem.*

Registrační a vyhledávací proces

Registrace daňových subjektů

Oznamování zákonem stanovených skutečností

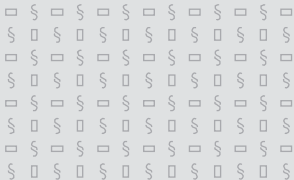
Oznamování změn dat daňových subjektů

Identifikace
daňových subjektů

Řízení o ukončení činnosti daňových subjektů

Vyhledávání daňových subjektů

Údržba databáze registru daňových subjektů

Registrace daňových subjektů (vyhledávání)

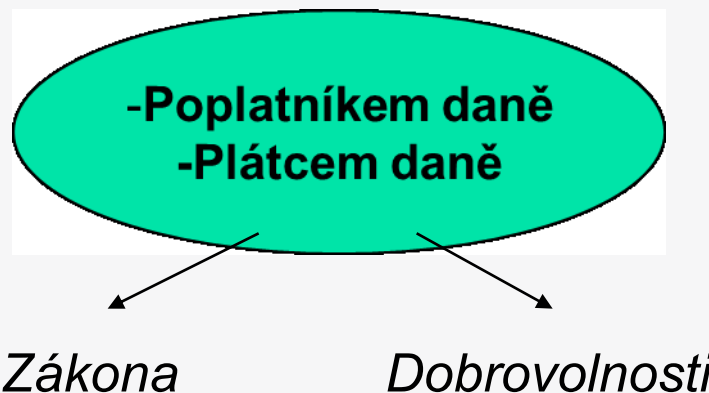
■ *Správce daně ex offo*

- na základě vyhledávací činnosti správce daně (§78)
- na základě součinnosti třetích osob-oznamovací povinnost
- na upozornění 3 os.

Registrace daňových subjektů

Daňovým subjektem

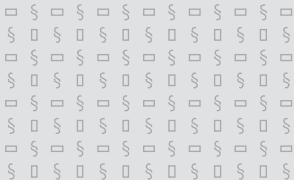
Registrační povinnost - vznik (§125)

- Obdrží povolení nebo získá oprávnění vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů, které jsou předmětem daně, nebo jejíž výsledky jsou předmětem daně, (ode dne následujícího po dni účinnosti)
- Začne vykonávat činnost, jejíž výsledky jsou předmětem daně, nebo pobírat příjmy, které jsou předmětem daně, (ode dne kdy započal nebo přijal, např. umělec)
- Daňový subjekt se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí pobírající P nebo má povolení či oprávnění k vykonávání činnosti
- LHŮTA: 30 dnů,

- ***Plátce daně*** je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do 15 dnů ***od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat***, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Negativní vymezení

■ Povinnost nevzniká pokud:

- Jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost
- Pokud je předmětem daně pouze nemovitost
- Kdo má povinnost platit daň výhradně nepřímo prostřednictvím plátce daně

Náležitosti přihlášky

- Označení daňového subjektu
- Obecný identifikátor pro vytvoření daňového identifikačního čísla
- DIČ přidělený v zahraničí, pokud má
- Údaje o povolení nebo oprávnění k činnosti
- Čísla účtů na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.
- Daně, ke kterým se registruje
- Organizační jednotky

- U právnické osoby také toho, kdo je oprávněn jednat jejím jménem

- Lze podat také na tiskopise vydaným Ministerstvem průmyslu a obchodu - Živnostenské úřady, mají pak povinnost bezodkladně předat příslušnému správci daně (obecně §72 - jen na tiskopise MF)

Změny rozhodných skutečností

- Povinnost daňového subjektu oznámit správci změnu do 15 dnů ode dne kdy nastala
- Povinnost dokládat listiny prokazující zrušení, zánik povolení, prodej společnosti...

Rozhodnutí o registraci

- V případě pochybností vyzve a stanoví přiměřenou lhůtu
- Vyhoví-li, jako by bylo podáno bez vad v původním termínu
- Pokud po lhůtě, považuje se za podanou až tímto datem
- Nevyhoví-li a jeli to důvodné, zaregistruje ex offo
- Lhůta: 30 dnů od podání přihlášky
- Rozhodnutí není třeba odůvodnit, kromě toho, kterým se registrace zamítá
- Není-li splněna registrační povinnost - ex offo registrace, možnost odvolání, odkladný účinek

Rozhodnutí o registraci §130

- Zaregistrovanému daňovému subjektu přidělí správce daně daňové identifikační číslo.
- Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor, nebo vlastní identifikátor správce daně.

KONSTRUKCE DAŇOVÉHO IDENTIFIKAČNÍHO ČÍSLA V ČR

kód země	obecný identifikátor	
CZ	identifikační číslo	právnícké osoby
	rodné číslo	fyzické osoby
	identifikátor přidělený správcem daně osobám bez rodného čísla	

Registrace u nepřímých daní

- **DPH** - §94 ZDPH - osoba povinná k dani musí podat přihlášku k registraci do 15 dnů od skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat
- - NEBO dobrovolná registrace
- **SD** - § 4 odst. 2 ZOSD - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit, ke každé dani samostatně
- **EKO D** - § 3 ZOSVR - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

ŘÍZENÍ O ZÁVAZNÉM POSOUZENÍ 132 a násl.

- **část třetí** – Zvláštní část o správě daní
- **Hlava II**

Závazné posouzení

- Relativně nový institut - do našeho právního řádu zaveden k 1.1.2004.
- Editační povinnost lze zjednodušeně popsat „*jako povinnost finančního úřadu písemně a závazně se vyjádřit k problému zdanění, s nímž se na něj podnikatel obrátí.*“
- Úpravu najdeme v § 132 DŘ a dále ve zvláštních zákonech
- Tento institut představuje právo daňového subjektu požádat místně, samozřejmě i věcně, příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků, které pro něj vylpynou z daňově rozhodných skutečností, které již nastaly nebo jsou očekávány, ale pouze v případech stanovených zvláštním zákonem.

Závazné posouzení

- Pouze na žádost
- Rozhodnutí kromě obecných náležitostí - § 102/1 DŘ musí obsahovat i časový a věcný rozsah závaznosti
- Účinnost max. 3 roku, pokud nestanovil kratší lhůtu
- Rozhodnutí je účinné při stanovení daně vůči správci daně, který rozhoduje o daňové povinnosti daňového subjektu, na jehož žádost bylo rozhodnutí vydáno
- Nesmí dojít ke změně skutečného stavu věci - rozhodných skutečností, a ke změně zákonné úpravy - neúčinné rozhodnutí - *zásah do právní jistoty subjektu*
- Proti rozhodnutí o závazném posouzení nelze uplatnit opravné prostředky

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- V současné době 7 případů
- První od roku 2004
- Rozšířeno s účinností od 1.1.2006
- Největší novela k 1.1.2008
- (Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů)
- Zákon o soudních poplatcích - poplatek

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Nalézací správa - vyměřovací správa

Zápatí prezentace

Nalézací proces a řízení

- **Nalézací proces** - realizace berního práva hmotného v etapě určení daňové povinnosti do vzniku daňového dluhu:
  1. autoaplikace
  2. analytické činnosti správce daně
  3. nalézací řízení
- **Nalézací řízení** : daňové řízení v nalézací správě
- dílčí daňové řízení:
  1. řízení vyměřovací
  2. řízení doměřovací
  3. řízení o opravném prostředku v nalézacím řízení

Daňové tvrzení

- termín z DŘ

(Daňové tvrzení):

- daňové přiznání a hlášení
- dodatečné daňové přiznání a hlášení
- opravné daňové přiznání a hlášení

■ Daňové tvrzení řádné:

- Daňové přiznání
- Sdělení o skutečnosti, že daňová povinnost nevznikla
- Hlášení

■ Daňové tvrzení opravné:

- Opravné daňové přiznání
- Opravné vyúčtování
- Dodatečné daňové přiznání
- Dodatečné vyúčtování
- Následné hlášení

Daňové tvrzení

- Výsledek procesu autoaplikace
- Formalizovaný finančněprávní akt
- Podnět k zahájení nalézacího (vyměřovacího nebo doměřovacího) řízení

Osoba povinná k daňovému přiznání (hlášení)

- osoba, která naplňuje podmínky stanovené daňovým zákonem
- osoba vyzvaná správcem

Forma

- tiskopis vydaný MF
- sestava zcela totožná s tiskopisem
- na technických nosičích - ve tvaru stanoveném MF

Lhůty pro podání

- **obecná** dle DŘ **do 3 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období § 136 DŘ
- **speciální** - viz **daňové zákony** (viz dále)
- **speciální ze DŘ:**
  - Např. **do 6 měsíců**
    - účetní jednotka s obligatorním auditem
    - daňový subjekt s poradcem
  - jiné - viz § 136 DŘ

DPH - DP

- § 21 zákona o DPH a násl., § 101 zákona o DPH:
- ZA zdaňovací období
- **Daňové přiznání do 25 dnů po skončení zdaňovacího období**, a to i v případě, že nevznikla daňová povinnost, pokud zákon nestanoví jinak. Vlastní daňová povinnost je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání, s výjimkou daně vyměřované v souvislosti s dovozem zboží podle § 20, u kterého je splatnost daně stanovena celními předpisy.
- *Co je to zdaňovací období? Viz § 99 z o DPH:*
  - *Zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí, pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok nedosáhl 10 000 000 Kč.*
  - *Pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok dosáhl 10 000 000 Kč, je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.*
  - *Plátce, jehož zdaňovacím obdobím je podle odstavce 1 kalendářní čtvrtletí a jehož obrat za předcházející kalendářní rok dosáhl částky alespoň 2 000 000 Kč, je oprávněn si zvolit za zdaňovací období kalendářní měsíc, pokud tuto změnu oznámí správci daně nejpozději do 31. ledna příslušného roku.*

Spotřební daně - DP

- § 9 a § 18 zákona o spotřebních daních
- ZA zdaňovací období
- Plátcí jsou povinni předložit daňové přiznání samostatně za každou daň celnímu úřadu, a to **do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla**, pokud tento zákon nestanoví jinak; ve stejné lhůtě a stejným způsobem jsou plátcí oprávněni uplatnit nárok na vrácení daně, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- *Zákon stanoví jinak nejen v § 18 v posledních odstavcích, ale specifika jsou i jinde (§ 13 odst. 24 a další, to bych neřešila). Svá výraznější specifika má ale daň z tabák. - viz § 116 zákona o spotřebních daních:*
  - **Objednávka tabákových nálepek plní funkci daňového přiznání s výjimkou tabákových výrobků, u kterých vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit podle § 9 odst. 3 písm. e), § 9 odst. 3 písm. f) nebo § 101a.**
  - **Daň je zaplacená použitím tabákové nálepky. Tabákové nálepky musí být použity v okamžiku, kdy vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit.**
- *Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc (viz § 17 z. o spotřeb. d.)*

„Energetické“ & „ekologické“ d. - DP

- **Daň ze zemního plynu:**
  - § 26 části 45. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
  - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
  - Dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost může plátcé daně uplatnit nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy uplynula lhůta pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, jehož se dodatečné daňové přiznání týká. Tuto lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit navrácení v předešlý stav.
  - *Zdaňovacím obdobím dle § 25 části 45. zákona je kalendářní měsíc.*
- **Daň z pevných paliv**
  - § 25 části 46. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
  - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
  - *Zdaňovacím obdobím dle § 24 části 46. zákona je kalendářní měsíc.*
- **Daň z elektrické energie**
  - § 26 části 47. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
  - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
  - *Zdaňovacím obdobím dle § 25 části 47. zákona je kalendářní měsíc.*

Stanovení daně při nečinnosti DS v nalézacím procesu

- Nepodá-li DS DP x hlášení ani po výzvě Sp. daně
  - = pomůcky
  - = má daň.pov. 0,-Kč
  - = dohoda DS se SP.D.
- insolvence

Lhůty pro vyměření (stanovení) daně

- **3 roky (maximálně 10)**
- Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně **počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení**, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení.

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Placení daní

Zápatí prezentace

Evidence placení daní

- Osobní daňové účty
  - vede správce daně
  - vznik, stanovení, splnění, popřípadě jiný zánik daňových povinností
  - přeplatky, nedoplatky a případné převody
  - pro jednotlivé daňové subjekty odděleně za každý druh daně, event. i část daně
- Debetní a kreditní strana osobních daňových účtů
- Potvrzení o stavu osobního daňového účtu na žádost daňového subjektu

Lhůty pro placení daně

- Obecná lhůta pro podání DP
  - DPFP, DPPO - 3 M po skončení zdaňovacího období a jiné
  - **DPH, SpotD - 25 D po skončení zdaňovacího období**
  - DPN - do konce 3. měsíce, v němž byl zapsán vklad do katastru
- Speciální lhůta
  - SiLD - 31.1. následujícího roku
  - DZN - 31.5. zdaňovacího období a jiné
  - DDěd a DDar - 30 D ode dne doručení platebního výměru

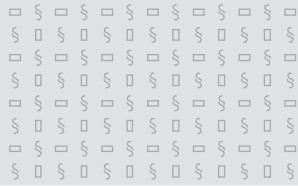
Vybírání daní - způsob placení daně

- a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u poskytovatele platebních služeb na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
  - 1. prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem na příslušný účet správce daně,
  - 2. úřední osobě pověřené přijímat tyto platby, přičemž součet plateb na všechny druhy daně za jeden daňový subjekt nesmí v průběhu jednoho kalendářního dne u jednoho správce daně přesáhnout částku 500 000 Kč,
  - 3. šekem, jehož proplacení je zajištěno poskytovatelem platebních služeb,
  - 4. daňovému exekutorovi, jde-li o platbu při daňové exekuci, a
  - 5. oprávněné úřední osobě, jde-li o platbu pořádkové pokuty,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zákon,
- d) přeplatkem na jiné dani.

Měna

- v české měně
- je-li platba poukázána v cizí měně, zaeviduje ji správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu ve výši, v jaké mu byla připsána na účet v české měně

Den platby

- Za den platby se považuje
  - a) u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla připsána na účet správce daně, nebo
  - b) u platby prováděné v hotovosti u správce daně den, kdy úřední osoba platbu převzala.

Pořadí úhrady daně

- Úhrada daně se na osobním daňovém účtu použije na úhradu nedoplatků postupně podle těchto skupin:
  - a) nedoplatky na dani,
  - b) nedoplatky na příslušenství daně,
  - c) vymáhané nedoplatky na dani,
  - d) vymáhané nedoplatky na příslušenství daně.
- Nejdříve na nedoplatky s dřívějším datem splatnosti.

Nedoplatek

- Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena, a uplynul již den splatnosti této daně; nedoplatek je rovněž neuhrazené příslušenství daně, u kterého již uplynul den splatnosti, popřípadě též neuhrazená částka zajištěné daně.
- Správce daně může daňový subjekt vhodným způsobem vyrozumět o výši jeho nedoplatků a upozornit jej na následky spojené s jejich neuhrazením.
- Po marném uplynutí lhůty pro placení daně nedoplatek zaniká.

Přeplatek

- Přeplatek je částka, o kterou úhrn plateb a vratek na kreditní straně osobního daňového účtu převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně osobního daňového účtu.
- Správce daně převede přeplatek na úhradu případného nedoplatku téhož daňového subjektu na jiném osobním daňovém účtu, popřípadě na úhradu nedoplatku u jiného správce daně. Není-li takového nedoplatku, stává se přeplatek vratitelným přeplatkem a zůstává jako platba na dosud neuhrazenou daň na osobním daňovém účtu, na kterém je evidován.
- O převedení přeplatku nad 1 000 Kč se daňový subjekt vyzoomí.
- Za den úhrady nedoplatku převodem přeplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku, pokud tento nastal po dni vzniku nedoplatku; jinak den vzniku nedoplatku.

Vrácení přeplatku

- Daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně, u něhož má vratitelný přeplatek, o použití tohoto přeplatku na
  - úhradu nedoplatku, který má u jiného správce daně, nebo na
  - úhradu nedoplatku jiného daňového subjektu u téhož nebo jiného správce daně.
- Je-li této žádosti vyhověno, považuje se za den úhrady nedoplatku den, kdy došla žádost správci daně.

- Správce daně vrátí daňovému subjektu na základě žádosti (min. 100 Kč) nebo ze zákona
- Do 30 dnů ode dne obdržení žádosti; je-li daňový subjekt u správce daně registrován, bude se vracet na bankovní účet
- Je-li poukazován správcem daně vratitelný přeplatek na žádost po 30tidedenní lhůtě, náleží daňovému subjektu úrok (repo sazba ČNB + 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí)
- Za den poukázání vratitelného přeplatku se považuje den, kdy došlo k jeho odepsání z účtu správce daně.
- Nepožádá-li daňový subjekt o vrácení vratitelného přeplatku do 6 let od konce roku, ve kterém přeplatek vznikl, přeplatek zaniká a stává se příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správce daně, který o něm evidoval.

Lhůta pro placení daně

- Nedoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let.
- Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně.

Lhůta pro placení daně - prodloužení

- Lhůta pro placení daně běží znovu ode dne, v němž byl před uplynutím lhůty pro placení daně správcem daně učiněn úkon
  - a) zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona,
  - b) zřízení zástavního práva, nebo
  - c) oznámení rozhodnutí o posečkání.

- Lhůta pro placení daně neběží po dobu
  - a) vymáhání daně soudem nebo soudním exekutorem,
  - b) přihlášení daňové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby,
  - c) daňové exekuce srážkami ze mzdy, nebo
  - d) dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání nedoplatku.
- Lhůta pro placení daně končí nejpozději uplynutím 20 let od jejího počátku.
- Je-li nedoplatek zajištěn zástavním právem, které se zapisuje do příslušného veřejného registru, zaniká právo vybrat a vymáhat nedoplatek uplynutím 30 let po tomto zápisu.

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Děkuji za pozornost